

Norsk Lovtidend avd I nr 35 2000

DATO: FOR-2000-12-14-1545

DEPARTEMENT: LD (Landbruksdepartementet)

Forskrift om plantevernmidler.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 14. desember 2000 med hjemmel i lov av 5. april 1963 nr. 9 om plantevernmiddel m.v. § 3, § 5, § 7, § 9, § 10, § 11, § 13, § 14, jf. kgl.res. av 25. mai 1990 nr. 369, kgl.res. av 19. mai 1995 nr. 479 og Regjeringens res. av 18. februar 1999 nr. 164.

Kap. I. Virkeområde og definisjoner

§ 1. Denne forskrift omfatter foruten de egentlige plantevernmidler, jf. lov om plantevernmiddel m.v. av 5 april 1963 nr. 9 § 2 a, også de preparater som er omhandlet i lovens § 16. Disse blir i det videre også omfattet av begrepet plantevernmidler.

§ 2. I denne forskrift menes med:

- a) *preparat*; det ferdige salgsprodukt bestående av virksomme stoffer, organismer, løsningsmidler, fyllstoffer etc.,
- b) *formulering*; hvorvidt preparatet foreligger som emulsjon, løsning, granulater etc., jf. § 8 c,
- c) *biologisk bekjemping*; bruk av levende organismer (inkludert virus etc.) til å bekjempe planteskadegjørere,
- d) *makroorganismer (vedrørende biologisk bekjemping på planter)*; parasittoider, parasitter og predatorer innen insekter, edderkoppdyr og nematoder,
- e) *makrobiologisk bekjemping*; bruk av makroorganismer til biologisk bekjemping,
- f) *mikroorganismer*; protozoer, sopper, bakterier, virus og viroider,
- g) *mikrobiologisk bekjemping*; bruk av mikroorganismer til biologisk bekjemping,
- h) *behandlingsfrist*; minste antall dager/uker fra en sprøyting/behandling med plantevernmiddel til høsting kan tillates,
- i) *internkontroll*; systematiske tiltak som virksomheten iverksetter, utøver og vedlikeholder for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av lov om plantevernmiddel m.v. fra 5. april 1963 nr. 9 med tilhørende forskrifter overholdes,
- j) *område som er åpent for alminnelig ferdsel*; offentlige veier, telefon- og kraftledningsgater, parker, grøntanlegg og lignende steder som vanligvis betraktes som tilgjengelig for allmennheten,
- k) *normert arealdose*; dose som beregnes for hvert enkelt preparat basert på den høyest tillatte dosering med utgangspunkt i dominerende bruksområde. Normert arealdose inngår som grunnlag for beregning av kontroll- og miljøavgift, jf. kap. XIII § 29,
- l) *avgiftsklasse*; den klasse preparatet plasseres i som grunnlag for innkreving av miljøavgift. Klassifiseringen gjøres på grunnlag av preparatets helse- og miljøegenskaper, samt eksponering.

Kap. II. Godkjenning

§ 3. Plantevernmidler skal godkjennes av Statens landbrukstilsyn (i det videre kalt Landbrukstilsynet). Godkjenningen omfatter fareklassifisering, bruksområde, avgiftsklassifisering, normert arealdose, emballasje, pakningsstørrelse, merking, bruksrettledning, vernetiltak mv., jf. § 5, § 6, § 8.

Rådet for plantevernmidler er rådgivende for Landbrukstilsynet i spørsmål vedrørende godkjenningen. Rådet er et fagorgan hvorav tre medlemmer oppnevnes av Landbruksdepartementet, ett av Statens næringsmiddeltilsyn, ett av Kommunal- og regionaldepartementet, to av Sosial- og helsedepartementet og to av Miljøverndepartementet.

Søknad om godkjenning sendes på fastsatte søknadsskjemaer til Landbrukstilsynet. Søknaden skal vedlegges den dokumentasjon som til enhver tid kreves. Alle punktene i søknadsskjemaene skal besvares dersom de er relevante for vedkommende preparat. Manglende svar skal begrunnes. Landbrukstilsynet kan kreve ytterligere opplysninger dersom dette finnes nødvendig.

Søknad om fornyet godkjenning skal sendes Landbrukstilsynet senest 6 måneder før godkjenningsperiodens utløp.

§ 4. Godkjenning av preparatet er betinget av:

- a) at preparatet har tilfredsstillende agronomisk virkning. Dette skal, når det finnes nødvendig, utprøves i Norge ved institusjon godkjent av Landbrukstilsynet,
- b) at preparatet ikke har uakseptable skadevirkninger overfor mennesker, husdyr, dyre- og planteliv, biologisk mangfold, samt miljøet for øvrig og således finnes tilfredsstillende i økologisk og toksikologisk sammenheng,
- c) at preparatets formulering, kvalitet og holdbarhet er tilfredsstillende,
- d) at preparatet etter en helhetsvurdering er funnet å være like egnet eller har fordeler framfor allerede godkjente preparater, eller andre metoder til samme formål (substitusjonsprinsippet).

§ 5. Plantevernmidlets emballasje skal være i samsvar med forskrifter om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier av 21. august 1997 nr. 996, kap. III.

Pakningens størrelse skal være høvelig i forhold til bruksområdet.

Emballasjen må i godkjenningsperioden ikke forandres uten samtykke fra Landbrukstilsynet. Landbrukstilsynet kan stille ytterligere krav til emballasjen.

Makrobiologiske preparater er unntatt fra bestemmelsene i forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Kap. III. Fareklassifisering

§ 6. Dersom Landbrukstilsynet godkjenner preparatet, skal det klassifiseres i samsvar med forskrifter om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier av 21. august 1997 nr. 996, kap II.

Makrobiologiske preparater er unntatt fra bestemmelsene i forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Kap. IV. Merking mv.

§ 7. All emballasje for plantevernmidler skal være forsynt med etikett med utelukkende norsk tekst godkjent av Landbrukstilsynet. Etiketten skal være klebet eller på annen måte forsvarlig festet til emballasjen. Ved dobbel salgsemballasje skal både indre og ytre pakning være merket i samsvar med disse bestemmelsene. For makrobiologiske preparater er det tilstrekkelig at etiketten er lagt ved i samme forsendelse.

§ 8. Etiketten skal ha et hovedfelt. Dette skal utgjøre den øvre delen av tekstfeltet dersom etiketten har bare ett slikt, og plasseres på pakningens forside.

Hovedfeltet skal inneholde:

- a) preparatets handelsnavn,
- b) det internasjonale fellesnavn, eller den kjemiske betegnelsen på det/de virksomme stoffene, eller artsnavn, isolat eller rase for biologiske preparater,
- c) preparatets formulering og formål,
- d) preparatets sammensetning angitt i antall individer, g/kg (gram pr. kilogram), eller g/l (gram pr. liter) av hvert enkelt av de virksomme stoffene, emulgerings-, feste-, sprede- og oppløsningsmidler. Medfører noen av emulgerings-, feste-, sprede- og oppløsningsmidlene helsefare skal de føres opp særskilt,
- e) advarselsfelt med faresymboler og farebetegnelse, angivelse av risiko- og sikkerhetssetninger om helsefare, miljøfaremerking, samt henvisning til forsiktighetsregler ved handling og bruk, spesielle oppbevaringsregler og regler om påkrevet verneutstyr ved bruk.
Faresymboler og farebetegnelse, samt risiko- og sikkerhetssetninger skal være de som angis i forskrifter om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier av 21. august 1997 nr. 996.
- f) spesielle advarsler og symboler med opplysninger om egenskaper hos stoffene som kan medføre skade på mennesker, husdyr, bier og andre pollinerende insekter, vilt, fisk, nytte- og kulturplanter. Giftighet for pollinerende insekter skal angis med symbolet biemerke, eventuelt biemerke og solmerke, samt tilhørende advarselssetning. Eventuell flyktighet eller kjemisk endring ved varmepåvirkning skal oppgis. Dersom det er påkrevet, skal det merkes for yrkeshygienisk luftbehov.
Preparater som kan gi effekter i vannmiljø skal merkes for dette, eventuelt med en sikkerhetssone til åpne vannførende grøfter, kanaler, bekker, dammer samt større vannforekomster.
- g) eventuell behandlingsfrist. Behandlingsfristen settes på etiketten i underkant av advarselsfeltet,
- h) tilvirkerens, importørens og eventuelt distributørens navn og adresse,

- i) pakningens nettoinnhold,
- j) avgiftsklasse,
- k) registreringsnummer fra Landbrukstilsynet.

For øvrig skal etiketten inneholde:

- l) angivelse av hvor, hvordan og i hvilke mengder preparatet skal brukes (bruksrettledning) samt følgende setning: «Det er forbudt å bruke preparatet i strid med godkjent bruksområde eller behandlingsfrist, eller å overskride den tillatte maksimale dosering/konsentrasjon».
- m) forsiktighetsregler som omhandler bruk av verneutstyr,
- n) produksjonsår eller batchnummer som angir produksjonsår samt eventuelle begrensende faktorer for holdbarheten,
- o) krav til forsvarlig håndtering av plantevernmiddelester og emballasje (avfallshåndtering),
- p) metode for rengjøring av utstyr.

§ 9. Spesielle krav til bokstavtyper, farger mv.

- a) advarselsfeltet skal innrammes og trykkes med svarte bokstaver og tegninger på oransje bunn,
- b) symboler skal trykkes i svart på oransje bunn,
- c) oransje farge må ikke brukes andre steder på etiketten enn de som er angitt i punktene ovenfor,
- d) teksten under pkt. e og f i § 8 skal tre klart fram og trykkes med minimum 10 pkt. bokstavstørrelse.

Godkjente preparaters merking mv. må ikke forandres uten samtykke fra Landbrukstilsynet.

Kap. V. Tilvirkning, innførsel og omsetning

§ 10. Tilvirkere av plantevernmidler må ha tillatelse fra Landbrukstilsynet.

Foretak som ønsker slik tillatelse må være registrert i Foretaksregisteret og ellers tilfredsstillende de til enhver tid gjeldende krav andre myndigheter setter til slike bedrifter. Ansvarshavende for produksjonen må ha relevant fagkompetanse.

Dersom det produserte plantevernmiddel skal søkes godkjent i Norge, må foretaket tilfredsstillende kravene i forskrift om krav til godkjenning av importører av plantevernmidler m.v. av 7. august 1987 nr. 1158.

Landbrukstilsynet kan knytte ytterligere vilkår til tillatelsen.

§ 11. Importører av plantevernmidler må ha godkjenning fra Landbrukstilsynet i samsvar med forskrift om krav til godkjenning av importører av 7. august 1987 nr. 1158.

Forhandlere av plantevernmidler må ha godkjenning av Landbrukstilsynet. For salg av enkelte preparater godkjent etter § 24 kreves det ikke godkjenning som forhandler.

For å bli godkjent som forhandler må hvert utsalgssted ha en spesielt utpekt ansvarshavende for den delen av virksomheten som gjelder plantevernmidler. Vedkommende må inneha autorisasjon i samsvar med bestemmelsene i § 17. Vedkommende kan ikke være ansvarshavende for plantevernmidler på flere utsalgssteder samtidig.

Foretaket må ha lager for plantevernmidler som tilfredsstiller de krav til lager som er satt i § 16. Lager for plantevernmidler som er brannfarlige eller eksplosive må i tillegg tilfredsstillende krav til lov om brannfarlige varer, samt væsker og gasser under trykk av 21. mai 1971 nr. 47.

Ved eierskifte, skifte av ansvarshavende, endring av firmanavn, eller ved andre endringer i løyveopplysningene, skal det gis melding om dette. Ny ansvarshavende må godkjennes av Landbrukstilsynet.

§ 12. Enhver tilvirker, importør og engrosforhandler som videreselger preparater til detaljforhandlere, plikter å kjenne til og sette seg nøyte inn i de forskrifter og bestemmelser som til enhver tid gjelder for plantevernmidler. De er ansvarlige for:

- a) at preparater som overdras er godkjent, merket og emballert i samsvar med bestemmelsene i denne forskriften,
- b) at bruksrettledning og andre trykksaker ikke inneholder feilaktige eller villedende opplysninger,
- c) at preparatene selges bare til godkjente forhandlere (med unntak for enkelte preparater godkjent etter § 24),
- d) at bestemmelsene i kap. VIII vedrørende avviklingsperiode for salg overholdes.

Tilvirker og importør er ansvarlige for at innholdet i preparater som overdras, er i samsvar med de oppgitte spesifikasjoner.

Detaljforhandlere plikter å kjenne til og sette seg inn i de forskrifter og bestemmelser som gjelder dem, og er ansvarlige for at det selges bare godkjente preparater som er emballert og merket i samsvar med denne forskrift.

§ 13. Alle som tilvirker, importerer eller forhandler plantevernmidler må foreta de registreringer som Landbrukstilsynet finner nødvendig for en effektiv kontroll.

§ 14. Plantevernmidler, unntatt de som omfattes av § 24, må bare utleveres til personer med gyldig autorisasjon (jf. § 17), eller med fullmakt fra autorisert bruker. Fullmakt utstedes for hvert kjøp/utlevering, og kan kun utstedes til personer som er fylte 18 år. Når plantevernmidler utleveres til person med fullmakt, skal navnet på personen stå på faktura/følgeseddel.

Ved legitimert behov for andre preparater enn de som omfattes av § 24 til vitenskapelig bruk, kan offentlig institusjon mot rekvisisjon påtegnet av institusjonens ledelse, få utlevert slike preparater.

§ 15. Preparater som skal sendes, må være i ubrutt originalemballasje og forsvarlig pakket i samsvar med gjeldende bestemmelser om transport av farlig gods jf. forskrift av 20. desember 1996 nr. 1339 om landtransport av farlig gods på veg- og jernbane med veiledning.

Transportemballasjen skal være merket i samsvar med gjeldende bestemmelser for transport av farlig gods. Transporten skal skje under iakttakelse av de sikkerhetsbestemmelser som til enhver tid gjelder og slik at preparater ikke kommer på avveie.

Kap. VI. Oppbevaring

§ 16. Tilvirkere, importører, forhandlere og brukere skal oppbevare plantevernmidler i særskilt avlåst skap eller lagerrom. Skapet eller rommet skal være tydelig merket med giftmerke (dødninghode) og ordet GIFT. Skapet eller rommet skal være effektivt og kontinuerlig ventilert til friluft, være frostfritt (dersom de aktuelle preparater krever det), og det skal holdes rengjort. Det må ikke oppbevares annet enn plantevernmidler og eventuelt andre kjemikalier inkludert flytende gjødselblandinger i skapet eller rommet. Under skapet må det ikke plasseres varer av noen art. Større emballasje kan oppbevares i friluft eller i skur når området er avsperrert for uvedkommende og tydelig merket som nevnt ovenfor, og når lagringen ikke medfører risiko for omgivelser, samt skjer i overensstemmelse med lov om brannfarlige varer, samt væsker og gasser under trykk av 21. mai 1971 nr. 47. Salg av plantevernmidler skal skje fra avlåst skap eller rom i butikklokalet.

Åpne pakninger må ikke stå fritt sammen med preparater til salg i skapet/lageret. Preparater som er åpnet til eget bruk, kan bare samlagres i samme skap/lager når disse holdes adskilt i lukket og tett beholder. Uvedkommende må ikke ha adgang til preparatene.

Skap eller lager for plantevernmidler kan ikke plasseres i boligrom, eller der det oppbevares nærings- eller nytelsesmidler.

Enkelte preparater godkjent etter § 24 og makrobiologiske preparater er unntatt fra bestemmelsene i denne paragrafen.

Kap. VII. Bruk

§ 17. Plantevernmidler kan bare brukes av personer som har autorisasjon. Krav om autorisasjon er unntatt for bruk av makrobiologiske preparater, og preparater som er godkjent for bruk i hobbyhager, på stueplanter mv., jf. § 24.

Autorisasjon kan bare gis til personer over 18 år og som har gjennomgått obligatorisk autorisasjonskurs og bestått eksamen, samt dokumentert yrkesmessig behov for adgang til kjøp og bruk av plantevernmidler. Hobbydyrkere kan ikke få autorisasjon.

Kommunen eller fylkesmannen har myndighet til å utstede autorisasjon etter instruks fastsatt av Landbrukstilsynet.

Autorisasjonen er gyldig i 10 år fra avlagt prøve. Ved fornyelse gjelder tilsvarende krav som ved første gangs utstedelse.

§ 18. Plantevernmidler skal brukes bare i samsvar med den bruksrettledningen som er oppgitt på godkjent etikett. All annen bruk er forbudt, jf. § 8, bokstav l).

Brukere av plantevernmidler plikter å sette seg inn i bruksrettledninger og advarsler som er påført eller lagt ved, og å rette seg etter disse.

Brukere plikter også å følge avviklingsregler for bruk av preparater som ikke lenger er godkjent, og avviklingsregler for preparater med gammel etikett, jf. bestemmelsene i kap. VIII.

Yrkesmessig bruk av plantevernmidler skal, når spredning er relevant metode, skje med spredeutstyr som tilfredsstiller de tekniske krav til funksjonstest nærmere spesifisert i vedlegg. Funksjonstesten skal utføres med personell og utstyr godkjent av Landbrukstilsynet. Landbrukstilsynet fastsetter nærmere bestemmelser for den praktiske gjennomføringen av funksjonstesten. Funksjonstesten er gyldig i 5 år.

For yrkesmessig bruk av plantevernmidler, skal det føres sprøytejournal. Den skal inneholde opplysninger om på hvilket skifte og i hvilken kultur det sprøytes, skadegjørere, preparat, dosering og tidspunkt for sprøyting.

Spredning av plantevernmidler skal skje slik at det ikke medfører ulempe for naboer etc. Det må utføres slik at drikkevannskilder og spiselige vekster på naboeiendommer ikke forurenses (jf. forskrift om vannforsyning og drikkevann m.m. av 1. januar 1995 nr. 68).

Kantsoner og åkerholmer skal ikke behandles med mindre det er ledd i skjøtselen av kulturlandskapet. Tillatelse må innhentes fra kommunen.

Plantevernmidler som er beregnet for yrkesmessig bruk tillates ikke brukt i hobbyhager, på stueplanter etc.

Preparater i fareklasse meget giftig og giftig kan ikke brukes i offentlige hager, parker, anlegg og liknende steder åpen for alminnelig ferdsel.

Ved sprøyting av område som er åpent for alminnelig ferdsel, skal behandlet areal merkes med plakat som er godkjent av Landbrukstilsynet. Plakaten skal stå i minimum 7 dager, og produktansvarlig importør/tilvirker er ansvarlig for utforming av den. Kravet til merking gjelder ikke ved sprøyting langs veier, men ansvarlig for arbeidet er pliktig å merke sprøytekjøretøyet med «Sprøytearbeid pågår».

§ 19. Preparater klassifisert som meget giftig og giftig kan ikke spres fra luftfartøy. Preparater med annen klassifisering kan godkjennes til spredning fra helikopter. Spredningen kan bare utføres av personer som har autorisasjon fra Landbrukstilsynet og bare dersom det nyttes spredningsutstyr som er godkjent av Landbrukstilsynet.

Spredning av plantevernmidler i skog skal skje i henhold til forskrift om spredning av plantevernmidler i skog av 4. august 1987 nr. 1157.

Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan fastsette nærmere bestemmelser for yrkesmessig bruk av plantevernmidler.

§ 20. Rester av plantevernmidler som det ikke er aktuelt å bruke, samt ikke rengjort tomemballasje, er spesialavfall og skal leveres til den etablerte mottaksordningen for spesialavfall i kommunene, jf. forskrift om spesialavfall av 19. mai 1994 nr. 362. For biologiske preparater skal rester destrueres i henhold til etikett. Emballasje som er rengjort i tråd med rettleidingen på etiketten, kan leveres sammen med annet avfall.

§ 21. Virksomhet som omfattes av lov om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. av 4. februar 1977 nr. 4, plikter å gjennomføre de vernetiltak som følger av denne loven ved anvendelse av plantevernmidler mv.

§ 22. Preparater som er merket for bifare, og som nyttes til behandling av frukttrær, bærbusker, frøkulturer, ugras og andre planter med blomster som tiltrekker bier og andre pollinerende insekter, har følgende bruksbegrensning:

- a) preparatet skal ikke brukes i blomstringstiden (etiketten er merket med biemerke), eller
- b) preparatet skal ikke brukes i blomstringstiden i den delen av døgnet som pollinerende insekter flyr (etiketten er merket med biemerke og solmerke); det vil si, i tiden fra kl. 04.00 til kl 23.00, eller kl 06.00 til kl 22.00 dersom temperaturen ikke overskrider 10 ° C.

Det som er nevnt under pkt. a og b gjelder også når det er blomstrende vegetasjon under frukttrær, bærbusker etc., dersom denne vegetasjonen tiltrekker bier eller andre pollinerende insekter.

Kap. VIII. Avviklingsperiode for salg og bruk

§ 23. Dersom godkjenning for et preparat opphører, avvikles salg og bruk av preparatet etter følgende regler:

- a) Preparatet er tillatt solgt fra importør ut det kalenderåret godkjenningen opphører.
- b) Preparatet er tillatt solgt fra detaljforhandlere ut kalenderåret etter at godkjenningen har opphørt.
- c) Preparatet er tillatt brukt til og med andre året etter at godkjenningen har opphørt. Fra og med det tredje året etter

godkjenningens opphør, er all bruk av preparatet forbudt.

Dersom det vedtas vesentlige etikettendringer (skjerpet helse- og miljøfaremerking, redusert bruksområde, dosereduksjon, og forlenget behandlingsfrist), avvikles salg og bruk av preparat i henhold til gammel etikett etter følgende regler:

- d) Preparat med gammel etikett er tillatt solgt fra importør ut det kalenderår ny etikett er godkjent.
- e) Preparat med gammel etikett er tillatt solgt fra detaljforhandler, og brukt i henhold til gammel etikett ut kalenderåret etter at ny etikett er godkjent.

Ved øvrige etikettendringer tillates salg i henhold til gammel etikett inntil 10 år etter at registreringsnummer er tildelt.

Landbrukstilsynet kan fastsette en kortere avviklingsperiode for salg og bruk i visse tilfelle.

Kap. IX. Preparater til bruk i hobbyhager, på stueplanter etc.

§ 24. Landbrukstilsynet avgjør hvilke preparater og pakningsstørrelser som tillates brukt i hobbyhager, på stueplanter etc. Kjøp og bruk av slike preparater krever ikke autorisasjon.

Slike preparater skal i tillegg til annen merking i samsvar med denne forskrift, merkes med setningen: «Tillatt brukt i hobbyhager».

Preparater til bruk i hobbyhager etc. som er klar til bruk og som foreligger på f.eks aerosolbokser, strøbokser etc., kan omsettes fra ikke godkjent forhandler. Slike preparater skal merkes med setningen: «Tillatt brukt i hobbyhager - klar til bruk».

Preparater tillatt brukt i hobbyhager, og som er ufortynnet, skal selges fra avlåst skap eller rom i butikklokalet. Preparater som er merket «klar til bruk», kan selges fra selvbetjent del av lokalet.

Kap. X. Reklame

§ 25. Kunngjøringer, kataloger, prislister, brosjyrer, følgeskriv o.l. som angår plantevernmidler, må ikke være feilaktige eller villedende.

Det må ikke i reklameøyemed henvises til upubliserte forsøksdata fra rådgivende institusjoner.

Feilaktig eller misvisende reklame kan kreves stanset av Landbrukstilsynet.

Kap. XI. Internkontroll

§ 26. Tilvirkere, importører og forhandlere av plantevernmidler skal innføre og utøve internkontroll. Den ansvarlige for virksomheten skal sørge for at plikten til internkontroll overholdes.

§ 27. Internkontroll innebærer at virksomheten skal:

- a) ha oversikt over organisering og ansvarsforhold,
- b) kartlegge risiko for overtredelse av regelverket ut fra virksomhetens aktiviteter, og iverksette tiltak for å redusere risikoen,
- c) ha rutiner for å avdekke, rette opp og hindre gjentakelse av overtredelser,
- d) foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Pkt. a-d skal dokumenteres skriftlig i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for Landbrukstilsynet.

Landbrukstilsynet kan gi pålegg om iverksetting av tiltak og om ytterligere dokumentasjon dersom internkontrollen er utilstrekkelig for overholdelse av regelverket.

Kap. XII. Kontroll

§ 28. Landbrukstilsynet og Tollvesenet fører tilsyn med at disse forskrifter overholdes. Landbruksdepartementet kan også overdra tilsynet til andre og kan oppnevne særskilte kontrollører og prøvetakere.

Tilsyn med bedrifter som tilvirker, håndterer eller bruker helsefarlige stoffer som omfattes av denne forskriften, utøves også av Arbeidstilsynet etter bestemmelser i lov om arbeidervern og arbeidsmiljø.

Kap. XIII. Avgifter

§ 29. Til dekning av utgifter i samband med prøving, godkjenning og kontroll av preparater som omfattes av denne forskriften, skal følgende avgifter innkreves:

- a) *Innmeldingsavgift.*
For hvert preparat som søkes godkjent, betales en avgift som til enhver tid er fastsatt av Landbrukstilsynet. Det gjøres unntak for makrobiologiske preparater, der den enkelte importør betaler avgift pr. organisme som søkes godkjent. Ved søknad om fornyet godkjenning, betales ny avgift. Avgiften betales forskuddsvis.
- b) *Kontrollavgift.*
Kontrollavgiften for det enkelte preparat beregnes ut fra den til enhver tid fastsatte avgift pr. normert arealdose. Avgiften pr. normert arealdose (basisavgiften) fastsettes av Landbruksdepartementet. Landbrukstilsynet beregner kontrollavgiften for det enkelte preparat.

§ 30. Miljøavgift:

Miljøavgiften for det enkelte preparat skal beregnes ut fra den til enhver tid fastsatte avgift pr. normert arealdose, samt den avgiftsklasse preparatet er plassert i. Avgiften pr. normert arealdose (basisavgiften) fastsettes av Landbruksdepartementet. Landbrukstilsynet beregner miljøavgiften for det enkelte preparat.

Avgiftsklassene inneholder følgende preparatgrupper med tilhørende faktor som basisavgiften multipliseres med:

Avgiftsklasse 0 (klebemidler; faktor: 0)

Avgiftsklasse I (beisemidler, og mikrobiologiske og makrobiologiske preparater; faktor: 0,5)

Avgiftsklasse II (preparater med lav helse- og miljørisiko; faktor: 1)

Avgiftsklasse III (preparater med lav miljørisiko og høy helserisiko, eller høy miljørisiko og lav helserisiko; faktor: 4)

Avgiftsklasse IV (preparater med høy helse- og miljørisiko; faktor: 8)

Avgiftsklasse V (hobbypreparater som er konsentrerte; faktor: 50)

Avgiftsklasse VI (hobbypreparater som foreligger i bruksferdig stand; faktor: 150)

Landbrukstilsynet fastsetter avgiftsklassen for hvert godkjent preparat.

Landbrukstilsynet fastsetter nærmere bestemmelser om oppkreving, innbetaling mv. for avgiftene under § 29 og § 30.

Kap. XIV. Straffe- og inndragningsbestemmelser

§ 31. Overtredelse av disse forskrifter kan medføre inndragelse av autorisasjonsbevis, og for øvrig straffes som fastsatt i lov om plantevernmidler m.v. fra 5. april 1963 nr. 9 kap. IV.

Kap. XV. Dispensasjon og klageadgang

§ 32. Landbrukstilsynet kan i særlige tilfelle dispensere fra bestemmelsene i forskriften med unntak av § 29 punkt b og § 30.

§ 33. Vedtak etter denne forskrift kan påklages til Landbruksdepartementet i medhold av kap. IV i forvaltningsloven av 10. februar 1967. Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet underretning om vedtak er kommet fram.

Kap. XVI. Ikrafttreden mv.

§ 34. Denne forskriften trer i kraft fra 1. januar 2001.

Samtidig oppheves forskrift om plantevernmidler av 23. februar 1999 nr. 166.

Vedlegg. Funksjonstesting av spredeutstyr for plantevernmidler

1. Generelt

1.1 *Formål*

Ved funksjonstesting skal sentrale og viktige egenskaper ved spredeutstyret testes, og bruker/eier få opplæring i egenkontroll, innstilling og bruk av sitt spredeutstyr. Et funksjonstestet og justert spredeutstyr skal fordele plantevernmidlet best mulig i henhold til anvisning for bruk av vedkommende plantevernmiddel. Funksjonstesting og veiledning skal bidra til å redusere helse- og miljørisiko ved bruk av plantevernmidler.

1.2 *Ansvar*

Eier/bruker av spredeutstyr er ansvarlig for at det er funksjonstestet og har registreringsmerke. Eier/bruker er ansvarlig for at spredeutstyret framstilles til ny test innen 5 år etter forrige test, regnet fra testdato.

1.3 *Organisering*

Statens landbrukstilsyn har det overordna ansvaret for ordningen.

1.4 *Testere*

Testingen skal utføres av testere med spesiell opplæring. Testeren skal ha gyldig testerbevis utstedt av Statens landbrukstilsyn etter fullført kurs.

1.5 *Testutstyr*

Testingen skal utføres med testutstyr som er godkjent av Landbrukstilsynet. Utstyret skal underlegges jevnlig vedlikehold og kalibrering.

1.6 *Instruks for gjennomføring av funksjonstesting*

Testingen skal utføres i henhold til instruks for funksjonstesting.

Instruksen utarbeides av Institutt for tekniske fag/NLH og godkjennes av Statens landbrukstilsyn.

1.7 *Registreringsmerke og funksjonstestlogo*

Et utstyr som er funksjonstestet og oppfyller de angitte minimumskravene, får registreringsmerke. Registreringsmerket dateres av den som har utført testen. Dessuten påklebes en funksjonstestlogo for å synliggjøre at spredeutstyret er kontrollert og godkjent.

1.8 *Forberedelse til test*

Før framstilling av utstyret til testing skal det være grundig reingjort og grovtestet for å utbedre åpenbare feil før funksjonstesten finner sted.

1.9 *Testing*

Utstyrseieren/brukeren skal være tilstede under testen.

1.10 *Tilført mengde pr. areal/lengdeenhet*

Eier/bruker skal gis informasjon om aktuelle tilførte mengder pr. areal/lengde enhet ved ulike innstillinger og doseringsutstyr ev. dyser/annet doseringsutstyr til ulike spredeoppgaver, samt bruk av datablad for dyser/doseringsutstyr. Måling av hastighet skal demonstreres i henhold til sjekkliste. Ekstraustyr for måling av tilført mengde, hastighet, trykk, og ev. annet utstyr skal kontrolleres mot målingene i funksjonstesten og eier/bruker skal orienteres om mulige avvik.

1.11 *Oppfølging og tilsyn*

Det skal føres register over funksjonstestet utstyr. Bruker/eier av spredeutstyr er forpliktet til å gi nødvendige opplysninger, og å godta de kontrolltiltak som ansees nødvendige.

2. Krav til åkersprøyter produsert før 1. januar 2001

<i>Komponent</i>	<i>Krav</i>
Generelt	Alle deler og komponenter av sprøyta skal være fri for lekkasjer
Pumpe	Væskestrømmen skal ikke være kraftig pulserende. Minimum pumpekapasitet målt ved 8,0 bar og PTO 540 rpm: Skal dekke brukerens største aktuelle behov etter dysetype/-størrelse og dysetrykk + 10%. Skal ved hydraulisk omrøring være minst 5% av tankvolumet i liter/min.
Omrøring	Omrøringen skal fungere effektivt ved ulike behov.
Manometer	Det skal ha lett avlesbar skala/viser og egnet måleområde. Maksimalt avvik +/- 0,5 bar i området 0-8 bar (+/- 1,0 bar over 8 bar)
Trykktap	Trykket ved dysene skal ikke avvike mer enn 10% i forhold til manometerverdi.
Armatur	Armaturen skal fungere med tilfredsstillende presisjon. Armaturen skal være lett å betjene. Hver seksjon skal kunne betjenes separat.
Væsketank	Tanken skal ha påfyllingssil under tanklokket. Det skal være funksjonsdyktig ventilasjon eller trykkutjamner. Sprøyta skal kunne tømmes uten risiko for søling av sprøytevæske på sprøytemannskapet.* Tankvolumet skal kunne avleses i liter.
Fylleutstyr	Påfyllingsutstyr skal ikke kunne gi hevertvirkning.
Reintvannstank	Fastmontert tank på sprøyta med et volum på minimum 10 liter.
Filtre	Det skal være minst ett filter på både pumpas sugeside og trykkside. Filterene skal være lett tilgjengelig og uten fare for sprut ved demontering.* Filterene på trykksiden må ikke slippe igjennom større partikler enn det som kan passere gjennom dyseåpningene.
Væskefordeling	Væskefordelingen langs med bommen kan avvike inntil 20% fra gjennomsnittet målt stasjonært langs bommen for renneavstand 5 cm (+/- 15% for 10 cm renneavstand). Dette gjelder for bomhøyde 40 cm, arbeidstrykk 2,0 bar og dyser med 110-120 ° spredevinkel. For luftinjektordyser nyttes bomhøyde 50 cm og arbeidstrykk 5 bar.
Dryppvern	Etterdrypp av sprøytevæske fra dysene skal ikke forekomme.
Dyser	Dysene skal ha en kapasitet som er innenfor +/- 8% av gjennomsnittlig verdi. Brukte dyser må ikke ha slitasje som gir kapasitet over 10% i forhold til kapasitet på nye dyser av samme størrelse og ved samme arbeidstrykk. Samme type dysefilter og dryppvern skal være montert for alle dyser.
Spredebom - stabilitet	Bommen skal være stabil i både vertikal- og horisontalplan. Ved stillestående måling på plant underlag skal bomhøyden ikke variere mer enn 1% av bombredden (avstand fra øverste til nederste dyse). Bommen kontrolleres både i transport og arbeidsstilling. Dyser må ikke vris eller forskyves når bommen slås sammen.
Spredebom - sikring	Bommen skal kunne sikres i transportstilling.
Betjening	Slanger med sprøytevæske skal ikke føres inn over førerplass. Inn- og utkobling av kraftuttaket skal ikke nyttes for å stenge/åpne for væsketilførselen.
Kraftoverføring-svern	Vernet skal være intakt, festet forsvarlig og være sikkert tilkoblet.

- * For sprøyter som ikke har ferdige tekniske løsninger som sikrer dette, skal bruker/eier instrueres i korrekt bruk av verneutstyr og den eksponeringsrisiko som oppstår.

3. Tilleggskrav for åkersprøyter omsatt fabrikknye fra 1. januar 2001

<i>Komponent</i>	<i>Krav</i>
Pumpe	Pumpa må levere minimum 2,5 l/min og dyse for åkersprøyter beregnet for væskemengder opp til 40 l/daa.
Dyser	Dyser i følge ISO-standard (farge, størrelse og bajonettfatning).
Ensartethet	Dysene skal ha en ensartethet på maksimalt +/- 5%.
Datablad og	Bruksanvisningen skal være tilpasset norske forhold, med hensyn til krav, praktiske

bruksanvisning	anbefalinger og utstyr på sprøyta.
Manometer	Det skal ikke ha avvik over +/- 0,20 bar i området 0-8 bar.
Væsketank	Tappekran/bunnventil skal kunne betjenes uten risiko for sprut/søl.
Omrøring	Sprøyta skal ha regulerbar omrøring i minimum 2 trinn.
Filtre	Sprøyta skal ha filtre som kan betjenes uten risiko for søl ved filterbytte. Filtre skal kunne skiftes selv om det er væske på tanken.
Reintvannstank	Fastmontert reintvannstank på minimum 15 liter.
Regulering av bomhøyde	For sprøyte med bombredde større enn 10 m skal bommen ha mekanisk eller hydraulisk høyderegulering.
Liketrykk	Armaturen skal ha liketrykkfunksjon, slik at trykket forblir konstant selv om enkelte bomseksjoner åpnes eller stenges.
Fjernbetjening	Hovedkran, trykk og bomseksjoner skal kunne betjenes fra førerplassen uten å åpne bakluken.
Skylledyse	Sprøyter fra og med 600 liter skal være utstyrt med skylletank og skylledyse.
Kontrollsett for dysemålinger	Det skal medfølge et kontrollsett for dysemålinger (målebeger med god nøyaktighet og 1,5-2 liters volum ved nykjøp) og dysebørste for rensing av dyser.
Verneutstyr	Til sprøyta skal det medfølge vernepakke som inneholder hansker, korttidsdress og egnet åndedrettsvern av godkjent kvalitet.

4. Krav til traktormonterte og stasjonære tåkesprøyter før 1. januar 2001 (gjelder ikke tåkesprøyter i veksthus)

<i>Komponenter</i>	<i>Krav</i>
Generelt	Alle deler og komponenter av sprøyta skal være fri for lekkasjer
Pumpe	Væskestrømmen skal ikke være kraftig pulserende. Minimum pumpekapasitet: Målt ved 10,0 bar skal kapasiteten minst være lik største aktuelle dysekapasitet + 10% og minimum 25 liter/min. I tillegg kommer minst 5% av tankvolumet for omrøring.
Omrøring	Omrøringen skal fungere effektivt ved ulike behov.
Manometer	Det skal ha lett avlesbar skala/viser og egnet måleområde. Maksimalt 10% avvik i måleområdet 1-20 bar og +/- 5,0 bar for trykk over 20 bar.
Trykktap	Trykket ved dysene skal ikke avvike mer enn 10% i forhold til manometerverdi.
Armatur	Armaturen skal fungere med tilfredsstillende presisjon og uten lekkasjer. Armaturen skal være lett å betjene. Hver side skal kunne betjenes separat.
Væsketank	Væsketanken og dens tilkoblinger skal være tette. Tanken skal ha påfyllingssil under tanklokket. Det skal være funksjonsdyktig ventilasjon eller trykkutjamner. Sprøyta skal kunne tømmes uten risiko for søling av sprøytevæske på sprøytemannskapet.* Tankvolumet skal kunne avleses i liter.
Fylleutstyr	Påfyllingsutstyr skal ha tilbakeslagsventil.
Reintvannstank	Fastmontert tank på sprøyta med et volum på minimum 10 liter.
Filtre	Det skal være minst ett filter på pumpas sugeside. Filterene skal være lett tilgjengelig og uten fare for sprut ved demontering.* Filterene på trykksiden får ikke slippe igjennom større partikler enn det som kan passere gjennom dyseåpningene.
Dyser, ensartethet, skjevhet/symmet-ri, liketrykk	Forskjell mellom venstre eller høyre side og halvparten av total væskemengde skal være mindre enn 5%. Dysene bør ikke være rettet mer enn 25 ° oppover i forhold til horisontalplanet. Trykket må ikke stige med mer enn 25% når væske til en side stenges. Bruker orienteres om eventuell trykkøkning og instrueres i å innstille til korrekt trykk.
Dryppvern	Der det er teknisk mulig, skal dryppvern ettermonteres, slik at etterdrypp av sprøytevæske ikke forekommer. Samme type dysefilter og dryppvern skal være montert for alle dyser.
Dyser	Dyser av samme størrelse skal ikke ha kapasitesavvik på mer enn 10%. Brukte dyser må ikke ha slitasje som gir en økning på mer enn 10% i forhold til kapasitet på nye dyser av samme størrelse og ved samme arbeidstrykk.

Fjernbetjening	Slanger med sprøytevæske skal ikke føres inn over førerplass. Inn- og utkobling av kraftuttaket skal ikke nyttes for å stenge/åpne for væsketilførselen.
Ledeklaffer	Tåkesprøyter med aksialvifte og åpent viftehus skal minimum ha ledeklaffer for justering av luftbildet.
Vifte og luftbilde	Vifta skal kunne arbeide tilfredsstillende ved turtall opptil 600 rpm PTO. Det skal ikke være ubalanse/vibrasjon i konstruksjonen. Viftebladene skal være symmetriske, fastmonterte og uten skader.
Vifte og sikkerhet	Vifta skal være tilfredsstillende sikret, blant annet skal sikkerhetsvernet foran innsuget være uten skader og gi tilstrekkelig beskyttelse.
Kraftoverføring-svern	Vernet skal være intakt og festet forsvarlig.

- * For sprøyter som ikke har ferdige tekniske løsninger som sikrer dette, skal bruker/eier instrueres i korrekt bruk av verneutstyr og den eksponeringsrisiko som oppstår.

5. Tilleggskrav til traktormonterte og stasjonære tåkesprøyter omsatt fabrikknye fra 1. januar 2001 (gjelder ikke tåkesprøyter i veksthus)

<i>Komponent</i>	<i>Krav</i>
Pumpe	Minimum pumpekapasitet skal være de medfølgende dysenes kapasitet ved 10,0 bar + 20%. I tillegg tilkommer væske for omrøring.
Omrøring	Omrøringskapasiteten skal være minimum 5% av tankens volum i liter/min. Sprøyta skal ha regulerbar omrøring i minimum to trinn.
Dyser	Dyser ifølge ISO-standard (farge, størrelse og bajonettfatning).
Ensartethet	Dysene skal ha en ensartethet på maksimalt +/- 5%
Dryppvern	Etterdrypp skal ikke forekomme.
Avstenging av enkeltdyser	Sprøyta skal være utrustet med dyser der minimum de to øverste og den nederste dysen til hver side skal kunne stenges/åpnes enkelt og uten fare for søl på sprøytemannskapet.
Datablad og bruksanvisning	Bruksanvisningen skal være tilpasset norske forhold, med hensyn til krav, praktiske anbefalinger og utstyr på sprøyta.
Manometer	Det skal ikke ha avvik over +/- 0,20 bar i området 0-8 bar. Avlesingsnøyaktigheten skal være på 0,2 bar eller bedre i aktuelt måleområde inntil 15 bar.
Væsketank	Tappekran/bunnventil skal kunne betjenes uten risiko for sprut/søl. Væskévolumet skal kunne leses av med en nøyaktighet på 25 l. Tanken skal ha volum som fanger opp eventuelt skum samt glatte innvendige flater uten skarpe hjørner.
Filtre	Sprøyta skal ha filtre både på sugeside og trykkside. Filtrene skal kunne betjenes uten risiko for søl ved filterbytte. Filtre skal kunne skiftes selv om det er væske på tanken.
Reintvannstank	Fastmontert reintvannstank på minimum 15 liter.
Liketrykk	Armaturen skal ha liketrykkfunksjon, slik at trykket forblir konstant selv om væska til en av sidene åpnes/stenges.
Fjernbetjening	Hovedkran, trykk og hver halvside skal kunne fjernbetjenes fra førerplassen uten å åpne bakluken.
Skylledyse	Tanken skal være utstyrt med egen skylledyse på sprøyter fra og med 600 liter (ikke krav om egen skylletank).
Repeter-barhet av dysenes innstilling og luftbilde	Tåkesprøyta skal være merket slik at både dyseinnstilling og innstilling av luftbilde er repeterbart. Innstilling av dyser og luft skal skje på en enkel og sikker måte.
Kontrollsett for dysemålinger	Det skal medfølge et kontrollsett for dysemålinger og dysebørste for rensing av dyser. I tillegg skal det medfølge slanger som kan tilkobles alle dyser samtidig for enkel og sikker måling av dysekapasitet, og uten bruk av verktøy.
Verneutstyr	Til sprøyta skal det medfølge vernepakke som inneholder hansker, korttidsdress og egnet åndedrettsvern av godkjent kvalitet.

